

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Tekenen

Tekenen met grijs potlood

Je hebt nodig:

- * grijs potlood (HB)
- * ruw tekenpapier, A5-A4

Toelichting:

- * Gebruik ruw papier. Het potlood kan zo makkelijk sporen achterlaten. Glad papier, zoals kopieerpapier, is niet geschikt.
- * Omdat potlood een fijn materiaal is, mag het papierformaat niet te groot zijn: A5 wanneer het hele vel betekend wordt en maximaal A4 wanneer alleen losse figuren op het vel getekend worden.

Tekenen met kleurpotlood

Je hebt nodig:

- * kleurpotlood, set 12 kleuren
- * ruw tekenpapier, A5 formaat

Toelichting:

- * Gebruik zachte kleurpotloden. Zachte kleurpotloden zijn geschikt voor kleurvlakken.
- * Gebruik ruw papier. Het kleurpotlood kan zo makkelijk sporen achterlaten. Glad papier is minder geschikt.
- * Omdat potlood een fijn materiaal is, mag het papierformaat niet te groot zijn. A5 formaat is prima.

Tekenen met pen en inkt

Je hebt nodig:

- * ruw tekenpapier, A5 formaat
- * Oost Indische Inkt
- * kroontjespen
- * potje water
- * tissue
- * evt. penseel en ecoline

Toelichting:

- * Pen geeft dunne lijnen. Het papierformaat moet daarop afgestemd worden. Gebruik maximaal A5 formaat. Kleiner kan ook.

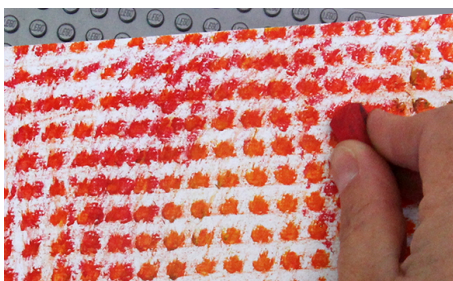
Tekenen met viltstift

Je hebt nodig:

- * viltstiften
- * tekenpapier, A5 formaat

Toelichting:

- * Omdat je viltstift niet kunt mengen, wordt de tekening rijker als je over een groot aantal kleuren beschikt.
- * Gebruik tekenpapier. Je kunt zowel ruw als glad papier gebruiken.
- * Omdat viltstift een fijn materiaal is, mag het papierformaat niet te groot zijn. A5 formaat is prima.

Rubbing

Je hebt nodig:

- * oliepastel
- * dun tekenpapier, A5-A4
- * materiaal die een afdruk kunnen geven

Toelichting:

- * Gebruik echte oliepastel en geen vetkrijt. Oliepastel is zachter en laat daardoor beter sporen na.
- * Gebruik dun papier zodat het papier het reliëf van de onderliggende vorm goed kan doorgeven.

Tekenen met oliepastel

Je hebt nodig:

- * oliepastel
- * ruw tekenpapier, A3-A4
- * eventueel ecoline en kwasten

Toelichting:

- * Verwar oliepastel niet met waskrijt of vetkrijt. Oliepastel is zachter en laat daardoor beter sporen na.
- * Gebruik ruw papier.
- * Oliepastel is een grof materiaal. Gebruik daarom A4 tot A3-formaat papier.

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Schilderen

Tekenen met houtskool

Je hebt nodig:

- * ruw tekenpapier, A4-A3-A1
- * houtskool
- * kneedgum
- * haarlak of fixeer (om het werk te fixeren)

Toelichting:

- * Gebruik ruw papier zodat houtskool goed sporen achterlaat.
- * Houtskool is een grof materiaal. Gebruik daarom A4 tot A1-formaat papier.

Tekenen met balpen

Je hebt nodig:

- * tekenpapier, A5
- * balpen in diverse kleuren

Toelichting:

- * Balpen is een fijn materiaal. Gebruik daarom maximaal A5 formaat papier.

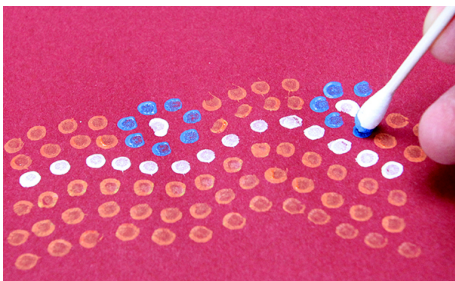
Schilderen met verf

Je hebt nodig:

- * ruw wit of gekleurd tekenpapier, A4-A3
- * lyonse kwasten (nr. 2, 6 en 10)
- * plakkaat- of acrylverf
- * potje water
- * tissues
- * schort
- * onderlegger

Toelichting:

- * Plakkaatverf en acrylverf zijn beide dekkende verven op waterbasis. Plakkaatverf is het goedkoopste, maar de verf droogt doffer op. Bij acrylverf blijft de kleur, ook na droging, helder. Bovendien is de verf na droging watervast.

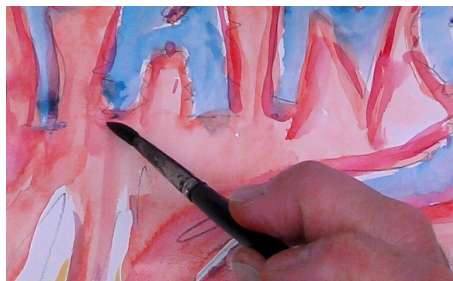
Schilderen met wattenstaafje

Je hebt nodig:

- * ruw wit of gekleurd tekenpapier, A4
- * plakkaat- of acrylverf
- * wattenstaafjes
- * schort en onderlegger

Toelichting:

- * Plakkaatverf en acrylverf zijn beide dekkende verven op waterbasis. Plakkaatverf is het goedkoopste, maar de verf droogt doffer op. Bij acrylverf blijft de kleur, ook na droging, helder. Bovendien is de verf na droging watervast.

Schilderen met waterverf

Je hebt nodig:

- * ruw tekenpapier, A5-A4
- * penselen, nr. 3-6
- * waterverf
- * potje water
- * tissues
- * kranten als onderlegger

Toelichting:

- * Gebruik stevig ruw tekenpapier. Elk ander papier is te dun en gaat door de grote hoeveelheid water bobbelen.
- * Leg de tekeningen na droging onder een stapel boeken zodat het papier vlak wordt.

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Drukken

Stempelen (figuur en patroon)

Je hebt nodig:

- * ruw wit tekenpapier, A4-A3
- * aardappels
- * tissues
- * bakjes
- * ecoline
- * mesjes (bij de hogere groepen)

Toelichting:

* Bij de onderbouwgroepen zorg je zelf voor voldoende aardappels die al tot stempel zijn gesneden. De midden- en bovenbouwleerlingen kunnen zelf de aardappels snijden.

Sjabloondruk: verf

Je hebt nodig:

- * stevig wit tekenpapier, A4-A3
- * potlood
- * schaar
- * evt. afbreekmesje
- * tamponneerkwast
- * acrylverf, diverse kleuren
- * stukje karton of palet
- * kranten als onderlegger

Toelichting:

* Gebruik bij het tamponneren van een sjabloon geen plakkaatverf. In deze verf zit water waardoor het sjabloon snel kapot gaat.

Linoleumdruk

Je hebt nodig:

- * gutsjes
- * stevig tekenpapier, A5 en A4
- * drukinkt, diverse kleuren
- * roller
- * inktplaat
- * kranten als onderlegger
- * evt. gutsplankjes
- * evt. drukpers

Werk je met 'gewone' linoleum:

- * plaatje linoleum, A5-formaat
- * potlood
- * carbon- of doorslagpapier

Werk je met kunstlinoleum:

- * kunstlinoleum, A5-formaat
- * watervastestift
- * schaar

Toelichting:

* Gebruik verse plaatjes linoleum. Plaatjes drogen uit en zijn daardoor moeilijk te bewerken.
* Zorg ervoor dat het papier voor een afdruk net een slag groter is dan de drukplaat.
* Werk je met linoleum dan zijn de eerste afdrukken aan de lichte kant omdat de inkt nog niet goed in de plaat is getrokken.
* Werk je met kunstlinoleum dan hoeft je minder hard te drukken om een goede afdruk te krijgen.

Kartondruk

Je hebt nodig:

- * grijsbord 2 mm, A5-A4
- * stevig tekenpapier, A4
- * ribkarton, jute, bolletjesplastic
- * (kopieer)papier, A4
- * schaar
- * potlood
- * lijm (Pritt) of watervastelijm
- * drukinkt in diverse kleuren
- * inktplaat
- * roller
- * kranten

Toelichting:

* Gebruik drukinkt (op oliebasis) en geen water- of acrylverf.

Sjabloondruk: krijt

Je hebt nodig:

- * stevig wit tekenpapier, A4 voor de sjablonen
- * stevig wit of gekleurd tekenpapier, A4-A1 voor de ondergrond
- * potlood
- * schaar
- * softpastel
- * krant als onderlegger
- * evt. (stanly) mesje

Toelichting:

Softpastel is krijt met weinig bindmiddel. Ze zijn poederig en verkrijgbaar in heldere kleuren.

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Klei

Keramik 22

Je hebt nodig:

- * fijne chamotte
- * onderlegger
- * roller
- * 2 latjes van 1,5 cm dikte
- * doosjes en flessen als mal
- * spatels en prikkers
- * materiaal om afdrukken te maken

Wil je de klei na droging afwerken? Dan heb je nodig:

- * plakkaat-, acryl- of waterverf
- * potje water
- * lyonse kwasten of penselen
- * tissues
- * mengbord (stukje karton)

Toelichting:

- * Fijne chamotte is natuurklei met kleine korreltjes chamotte. De korrel beïnvloedt het droogproces. Wanneer je de klei dun gebruikt, heb je klei met fijne chamotte nodig.
- * Natuurklei laat je langzaam drogen (niet in de zon) en moet daarna in een klei-oven afgebakken worden.
- * Natuurklei droogt snel uit, ook in een plastic zak of emmer. Maar zolang klei niet is gebakken, kun je het altijd weer zacht maken. Zet de klei dan een tijdje in het water.

Keramik 1 - 3

Je hebt nodig:

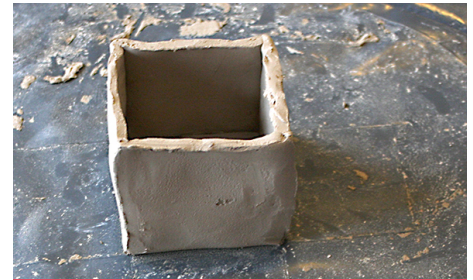
- * fijne chamotte of plasticine (voor een potje heb je per leerling een bal ter grootte van een sinaasappel nodig)
- * onderlegger
- * spatels en prikkers
- * materiaal om afdrukken te maken

Wil je de klei na droging afwerken? Dan heb je nodig:

- * plakkaat-, acryl- of waterverf
- * potje water
- * lyonse kwasten of penselen
- * tissues
- * mengbord (stukje karton)

Toelichting:

- * Fijne chamotte is natuurklei met kleine korreltjes chamotte. De korrel beïnvloedt het droogproces. Wanneer je de klei dun gebruikt, heb je klei met fijne chamotte nodig.
- * Natuurklei laat je langzaam drogen (niet in de zon) en moet daarna in een klei-oven afgebakken worden.
- * Natuurklei droogt snel uit, ook in een plastic zak of emmer. Maar zolang klei niet is gebakken, kun je het altijd weer zacht maken. Zet de klei dan een tijdje in het water.
- * Je kunt als alternatief ook plasticine gebruiken. Voordeel is dat het in kleuren verkrijgbaar is en zacht blijft totdat je het in een keukenoven afbakt.

Keramik 4

Je hebt nodig:

- * fijne chamotte of plasticine
- * onderlegger
- * roller
- * 2 latjes van 1,5 cm dikte
- * spatels en prikkers
- * materiaal om afdrukken te maken

Wil je de klei na droging afwerken? Dan heb je nodig:

- * plakkaat-, acryl- of waterverf
- * potje water
- * lyonse kwasten of penselen
- * tissues
- * mengbord (stukje karton)

Toelichting:

- * Fijne chamotte is natuurklei met kleine korreltjes chamotte. De korrel beïnvloedt het droogproces. Wanneer je de klei dun gebruikt, heb je klei met fijne chamotte nodig.
- * Natuurklei laat je langzaam drogen (niet in de zon) en moet daarna in een klei-oven afgebakken worden.
- * Natuurklei droogt snel uit, ook in een plastic zak of emmer. Maar zolang klei niet is gebakken, kun je het altijd weer zacht maken. Zet de klei dan een tijdje in het water.
- * Je kunt als alternatief ook plasticine gebruiken. Voordeel is dat het in kleuren verkrijgbaar is en zacht blijft totdat je het in een keukenoven afbakt.

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Klei

Klei: half-ruimtelijk ≥1€

Klei: half-ruimtelijk ≥2€ - ≥4€

Boetseren met klei

Je hebt nodig:

- * grove chamotte of plasticine
- * onderlegger
- * spatels en prikkers
- * materiaal om afdrukken te maken

Wil je de klei na droging afwerken? Dan heb je nodig:

- * plakkaat-, acryl- of waterverf
- * potje water
- * lyonse kwasten of penselen
- * tissues
- * mengbord (stukje karton)

Toelichting:

- * Grove chamotte is natuurklei met een grove korrel. De grove korrel zorgt ervoor dat de klei niet te snel droogt. Dat is belangrijk bij producten die een behoorlijke dikte hebben. Natuurklei laat je langzaam drogen (niet in de zon) en moet daarna in een klei-oven afgebakken worden.
- * Natuurklei droogt snel uit, ook in een plastic zak of emmer. Maar zolang klei niet is gebakken, kun je het altijd weer zacht maken. Zet de klei dan een tijdje in het water.
- * Je kunt als alternatief ook plasticine gebruiken. Voordeel is dat het in kleuren verkrijgbaar is en zacht blijft totdat je het in een keukenoven afbakt.

Je hebt nodig:

- * fijne chamotte
- * onderlegger
- * latjes van 1,5 cm dikte
- * roller
- * spatels en prikkers
- * materiaal om afdrukken te maken

Wil je de klei na droging afwerken? Dan heb je nodig:

- * plakkaat-, acryl- of waterverf
- * potje water
- * lyonse kwasten of penselen
- * tissues
- * mengbord (stukje karton)

Toelichting:

- * Fijne chamotte is natuurklei met kleine korreltjes chamotte. De korrel beïnvloedt het droogproces. Wanneer je de klei dun gebruikt, heb je klei met fijne chamotte nodig.
- * Natuurklei laat je langzaam drogen (niet in de zon) en moet daarna in een klei-oven afgebakken worden.
- * Natuurklei droogt snel uit, ook in een plastic zak of emmer. Maar zolang klei niet is gebakken, kun je het altijd weer zacht maken. Zet de klei dan een tijdje in het water.

Je hebt nodig:

- * grove chamotte of plasticine
- * onderlegger
- * spatels en prikkers
- * materiaal om afdrukken te maken

Wil je de klei na droging afwerken? Dan heb je nodig:

- * plakkaat-, acryl- of waterverf
- * potje water
- * lyonse kwasten of penselen
- * tissues
- * mengbord (stukje karton)

Toelichting:

- * Grove chamotte is natuurklei met een grove korrel. De grove korrel zorgt ervoor dat de klei niet te snel droogt. Dat is belangrijk bij producten die een behoorlijke dikte hebben. Natuurklei laat je langzaam drogen (niet in de zon) en moet daarna in een klei-oven afgebakken worden.
- * Natuurklei droogt snel uit, ook in een plastic zak of emmer. Maar zolang klei niet is gebakken, kun je het altijd weer zacht maken. Zet de klei dan een tijdje in het water.
- * Je kunt als alternatief ook plasticine gebruiken. Voordeel is dat het in kleuren verkrijgbaar is en zacht blijft totdat je het in een keukenoven afbakt.

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Papier-maché en deeg

Papier-maché ➊ ➋

Je hebt nodig:

- * kranten
- * behanglijm
- * plastic bakje (ondiep maar breed)
- * grijsbord 2mm, A4-A3
- * schilderstape (hiermee zet je het karton vast tijdens het drogen zodat het recht blijft)

Voor de afwerking met papier heb je nodig:

- * gekleurd papier
- * en/of sitspapier
- * en/of zijdevloei
- * en/of tijdschriften

Voor de afwerking met verf heb je nodig:

- * acrylverf (omdat hier minder water in zit en de kleuren helder blijven)
- * lyonse kwasten (nr. 3 en 6)
- * mengbord (stukje karton of aluminiumfolie)
- * beker water
- * tissues
- * kranten als onderlegger

Papier-maché ➌ ➍

Je hebt nodig:

- * kranten
- * behanglijm
- * plastic bakje (ondiep maar breed)
- * schilderstape
- * voor niveau 3: kosteloos materiaal zoals: petfles, pak, doosje, wc-rol, eierdoos.
- * voor niveau 4: ballon en tekenpapier voor mal

Voor de afwerking met papier heb je nodig:

- * gekleurd papier
- * en/of sitspapier
- * en/of zijdevloei
- * en/of tijdschriften

Voor de afwerking met verf heb je nodig:

- * acrylverf (gebruik geen plakkaatverf, daar zit te veel water in)
- * lyonse kwasten (nr. 3 en 6)
- * mengbord (stukje karton of aluminiumfolie)
- * beker water
- * tissues
- * kranten als onderlegger

Deeg ➎ ➏

Je hebt nodig:

- * deeg
- * keukenpapier
- * evt. roller
- * evt. prikkers
- * evt. materiaal om afdrukken te maken

Voor de afwerking met verf heb je nodig:

- * acrylverf (gebruik geen plakkaatverf, daarin zit te veel water)
- * lyonse kwasten (nr. 3 en 6)
- * mengbord (stukje karton of aluminiumfolie)
- * beker water
- * tissues

Toelichting:

Het deeg maak je door 2 kopjes bloem, 1 kopje zout, 3/4 kopje water en 2 el olie door elkaar te mengen. Je kunt het deeg kleuren met cacao poeder, wortel- of bietensap of kleurstof. Bak af in een oven op 80 graden. Afhankelijk van de dikte van het deeg 30 tot 60 minuten bakken. Het wordt nog leuker als je echt deeg gebruikt (bijvoorbeeld zanddeeg).

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Metaaldraad

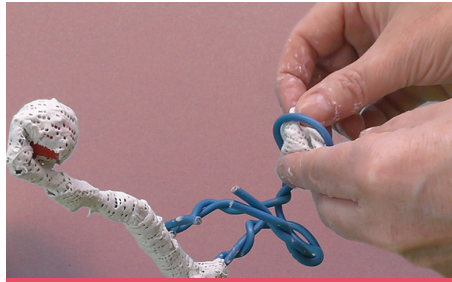
Metaaldraad ≧1≦

Je hebt nodig:

- * chenille draad, assortiment met diverse kleuren en diktes
- * knopen en kralen
- * rietjes, assortiment met diverse kleuren en diktes
- * schaar
- * watervaste stift
- * evt. piepschuim om werk op vast te zetten

Toelichting:

- * Gebruik knopen en kralen met een groot gat zodat er meer dan één chenille draad doorheen kan.
- * Gebruik kralen van hout zodat je erop kunt tekenen met stift.
- * Rietjes zijn er tegenwoordig ook in papier.

Metaaldraad ≧2≦

Je hebt nodig:

- * installatiedraad 1,5 tot 2,5 mm dikte, 90 cm voor een mensfiguur, 120 cm voor een dier
- * liniaal
- * tang
- * blokje hout voor de voet
- * hamer
- * spijker
- * binddraad

Toelichting:

- * Installatiedraad is er in diverse kleuren en diktes. De kleur maakt niet uit. Gebruik je 1,5 cm dikte dan is het draad eenvoudiger te buigen. Voor beginners is dat makkelijker. Nadeel is dat het beeld minder stevig wordt.

Voor de afwerking met gipsverband:

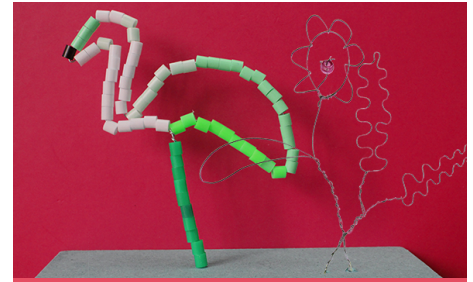
- * gipsverband, 1 rol per twee leerlingen
- * schaar
- * laag bakje water
- * onderlegger

Voor de afwerking met papier-maché:

- * kranten
- * behanglijm
- * laag bakje voor de lijm
- * onderlegger

Voor de afwerking van gipsverband en papier-maché:

- * acrylverf in diverse kleuren
- * lyonse kwast
- * stift
- * eventueel voor versiering: veren, kralen, punaises, chenille draad, zijdevloei

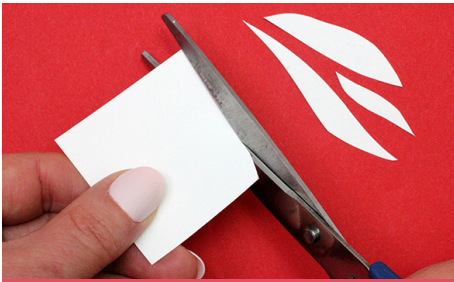

Metaaldraad ≧3≦

Je hebt nodig:

- * binddraad, ongeveer 0,7 mm dik
- * tang platte bek
- * tang ronde bek
- * blokje hout voor een sokkel
- * hamer
- * spijker
- * lijpistool
- * eventueel (strijk)kralen voor kleur en details

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Papier

Knippen/plakken papier

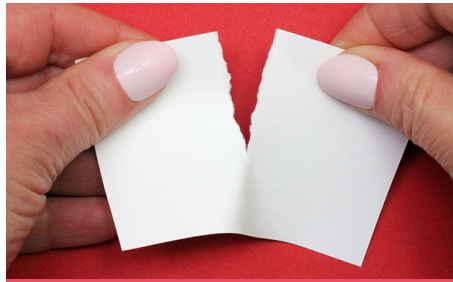
Je hebt nodig:

- * papier, wit of gekleurd, A4 formaat (voor de vormen)
- * papier wit of gekleurd, A4-A3 formaat (voor de achtergrond)
- * schaar
- * lijm

Toelichting:

* Bij het maken van een collage van papier kun je gebruikmaken van verschillende soorten papier:

- tekenpapier
- gekleurd papier
- bewerkt tekenpapier
- bedrukt papier

Scheuren/plakken papier

Je hebt nodig:

- * papier; wit, gekleurd of bewerkt, A4 formaat (voor de vormen)
- * papier, wit of gekleurd, A4-A3 formaat (voor de achtergrond)
- * lijm

Toelichting:

* Bij het maken van een collage van papier kun je gebruikmaken van verschillende soorten papier:

- tekenpapier
- gekleurd papier
- bewerkt tekenpapier
- bedrukt papier

Snijden/plakken papier

Je hebt nodig:

- * papier om te schetsen, A4 formaat
- * papier, zwart, A4 formaat
- * afbreekmesje
- * liniaal
- * potlood
- * lijm
- * zijdevloei, diverse kleuren

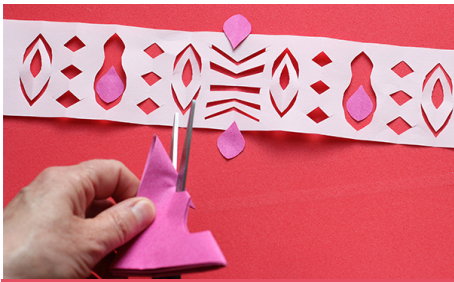
Toelichting:

* Gebruik zwart papier van 120-160 grams. Is het papier dunner, dan snijd je het snel kapot. Is het papier dikker, dan moet je harder drukken om te snijden. Voor deze opdracht kun je uit de voeten met kleine stukjes zijdevloei. Dus gebruik eerst de restjes.

* Je kunt voor deze opdracht het beste Pritt gebruiken.

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Papier en Playmaïs

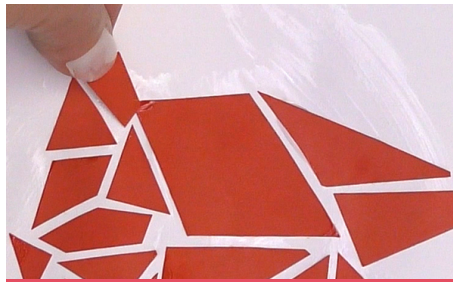
Papier: matjes

Je hebt nodig:

- * stevig wit of gekleurd tekenpapier A4 of A3 formaat (voor de ondergrond)
- * vouwblaadjes, assortiment
- * en/of dun gekleurd papier, assortiment
- * schaar
- * evt. potlood
- * lijm

Toelichting:

- * Gebruik dun papier voor het knippen van matjes. Dan is het papier, ook na een aantal keer vouwen, nog goed te knippen.
- * Pas de vorm van de vouwblaadjes aan de opdracht aan. Worden de matjes voor een bord gebruikt, kies dan ronde vouwblaadjes. Worden de vouwblaadjes voor een tegel gebruikt, kies dan vierkante blaadjes.

Papier: mozaïek

Je hebt nodig:

- * wit of gekleurd papier, A4 formaat (voor de ondergrond)
- * gekleurd papier, A4 formaat (voor de snippers)
- * schaar
- * behanglijm met kwast (pritt als alternatief)
- * potlood

Toelichting:

- * Het maken van een mozaïek kost aardig wat tijd. Kies daarom voor een papierformaat voor de ondergrond van maximaal A4.
- * Voor de snippers kunnen verschillende soorten papier gebruikt worden:
  - tekenpapier
  - gekleurd papier
  - bewerkt tekenpapier
  - bedrukt papier

Playmaïs

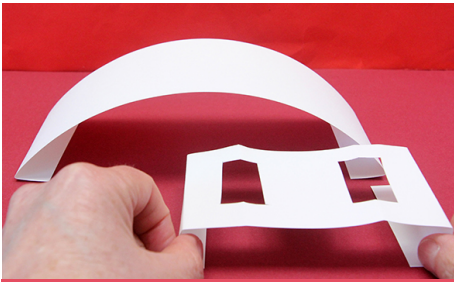
Je hebt nodig:

- * playmaïs
- * doekje gedrenkt in water
- * kartelmesje en/of schaar
- * evt. stift

Toelichting:

- * Playmaïs is een natuurlijk materiaal gemaakt van maïs, water en kleurstof. Er zitten geen kunstmatige toevoegingen in en het is 100% biologisch afbreekbaar.

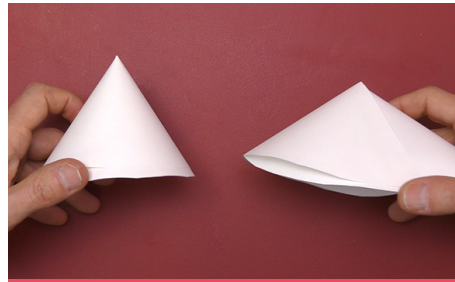
Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Papier

Papier: half-ruimtelijk

Je hebt nodig:

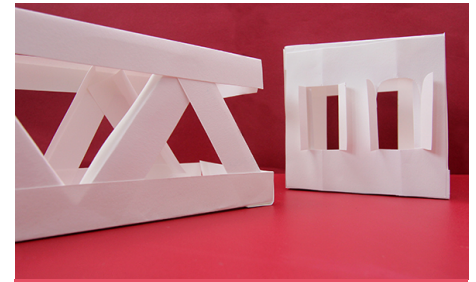
- * wit of gekleurd papier, A4 of A3 formaat (voor de losse vormen)
- * stevig wit of gekleurd papier, A4 of A3 formaat (voor de ondergrond)
- * schaar
- * lijm

Papier: ruimtelijk

Je hebt nodig:

- * stevig wit of gekleurd papier, A4 of A3 formaat
- * schaar
- * lijm
- * paperclips (voor het tijdelijk vastzetten van de vormen)

Papier: profielen

Je hebt nodig:

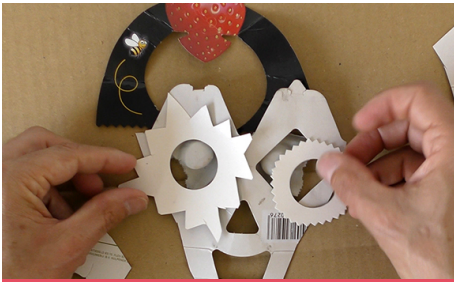
- * stroken stevig papier, wit of gekleurd (voor de profielen)
- * papier, wit of gekleurd, A4 formaat (voor het dichtmaken van de vorm)
- * potlood
- * schaar
- * lijm
- * paperclips (om vormen tijdelijk vast te zetten)

Toelichting:

- * Gebruik voor de profielen papier van 160 gram. Met dunner papier blijven de stroken slap. Dikker papier is lastig te vouwen.
- * Snijd de stroken vooraf op maat, dat scheelt heel veel tijd, die de leerlingen beter kunnen besteden aan het leren construeren.
- * Gebruik stroken van ongeveer 4 cm breedte.

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Kosteloos materiaal

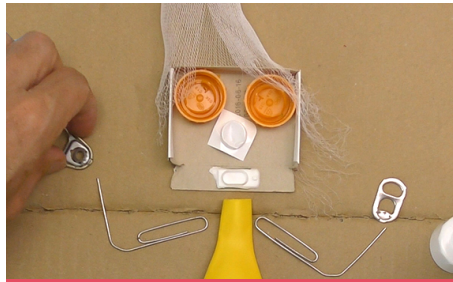
Kost.mat. half-ruimtelijk ≥1€

Je hebt nodig:

- * stevig karton, A4-A3 formaat, bijvoorbeeld van een doos (voor de ondergrond)
- * assortiment kosteloos materiaal **van karton**: doosjes, verpakkingen, wc rollen, keukenrol en eierdozen
- * schaar
- * lijm

Toelichting:

- * Laat de leerlingen in de week voorafgaand aan de opdracht zelf materiaal verzamelen. Veel verpakkingsmateriaal is geschikt.

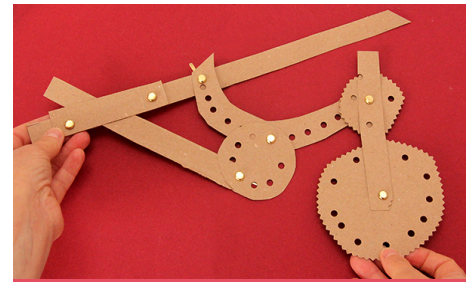
Kost.mat. half-ruimtelijk ≥2€

Je hebt nodig:

- * stevig karton, A4-A3 formaat, bijvoorbeeld van een doos (voor de ondergrond)
- * assortiment kosteloos materiaal **van plastic en metaal** zoals: dopjes, dekseltjes, strips, paperclips, lipjes, netjes enz.
- * schaar
- * lijm

Toelichting:

- * Laat de leerlingen in de week voorafgaand aan de opdracht zelf materiaal verzamelen.

Kost.mat. half-ruimtelijk ≥3€

Je hebt nodig:

- * karton, A4 formaat
- * stevig tekenpapier, A4 formaat
- * schaar
- * potlood
- * splitpennen
- * perforator
- * evt. prikpen
- * evt. kartelschaar

Toelichting:

- * Verpakkingsmateriaal kan prima gebruikt worden als karton.

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Kosteloos materiaal

Kost.mat. ruimtelijk ≥1€

Je hebt nodig:

- * assortiment kosteloos materiaal **van karton**: doosjes, verpakkingen, wc rollen, keukenrol, eierdozen en papieren rietjes
- * schaar

Toelichting:

- * Zorg voor verschillende diktes karton zodat de leerlingen oefenen met het op maat maken van de inkeping.
- * Laat de leerlingen in de week voorafgaand aan de opdracht zelf materiaal verzamelen. Veel verpakkingsmateriaal is geschikt.
- * Het kosteloos materiaal kan daarna met verschillende technieken afgewerkt worden, zoals schilderen, collage, tekenen met stift. Kijk voor benodigdheden bij de desbetreffende techniek.

Kost.mat. ruimtelijk ≥2€

Je hebt nodig:

- * assortiment kosteloos materiaal **van karton** zoals stukken van een doos, verpakkingen, wc rollen, eierdozen en papieren rietjes
- * schaar
- * lijm
- * evt. paperclips en elastiek om het materiaal tijdelijk vast te zetten

Toelichting:

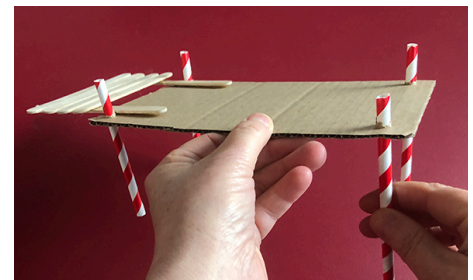
- * Je hebt best veel materiaal nodig. Laat leerlingen zelf van alles verzamelen.
- * De doosjes en verpakkingen moeten niet te groot zijn (maximaal 15 cm hoog).

Kost.mat. schaduw

Je hebt nodig:

- * stukjes golfkarton
- * stukjes dubbellaags karton (bijvoorbeeld van grote dozen)
- * allerlei kosteloos materiaal, zoals verpakkingen, wc-rollen, stukjes touw, wol, sisal, fruitnetjes enz.
- * schaar
- * plakband
- * sateprikkers

Kost.mat. ruimtelijk ≥3€

Je hebt nodig:

- * (kartonnen) rietjes
- * plaatjes golfkarton
- * golfkarton (bruin of gekleurd)
- * stukjes chenilledraad
- * assortiment restmateriaal: papier, touw, stukjes stof, plastic
- * schaar
- * lijm (niet of waterbasis) en/of houtlijm en/of lijmpistool
- * wasknijpers om gelijmde delen tijdelijk vast te klemmen
- * evt. tekenmateriaal of verf voor de afwerking

Toelichting:

- * Duurzaam bezig als je kartonnen rietjes gebruikt en ander kosteloos materiaal.

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Textiel

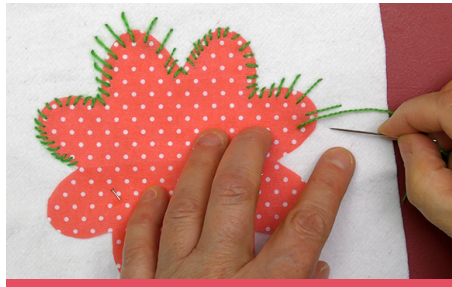
Stof: knippen/plakken

Je hebt nodig:

- * stof (assortiment, denk ook aan stof met patronen en linten)
- * stevig papier of karton, wit of gekleurd (voor de ondergrond)
- * (stof)schaar
- * (textiel)lijm

Toelichting:

- * Wanneer de leerlingen nog niet of nauwelijks met stof hebben gewerkt, gebruik je stoffen die wat eenvoudiger te knippen zijn: vilt, schuimrubber/foam of jute. Rekbaar stoffen (tricot) en gladde stoffen (satijn of voile) zijn juist lastig te knippen.
- * Voor het knippen van stof is een scherpe schaar een voorwaarde. Tip: houd stofscharren gescheiden van alle andere scharen.
- * Check de scharen na afloop op lijmresten en verwijder ze meteen.

Stof: naaien 1 2

Je hebt nodig:

- * lapjes stof (assortiment)
- * stofschaar
- * naald (spitse punt)
- * garen en draad (diverse kleuren)
- * evt. draaddoorsteker
- * evt. vulsel
- * evt. materialen toevoegen zoals knopen, kralen enz.

Toelichting:

- * Gebruik geen gladde stoffen, die zijn lastiger te naaien.
- * Zorg voor naalden met een klein oog en dun draad en naalden met een groter oog en dikker draad. Alle naalden moeten een spitse punt hebben.
- * Voor het knippen van stof is een scherpe schaar een voorwaarde. Tip: houd stofscharren gescheiden van alle andere scharen.
- * Check de scharen na afloop op lijmresten en verwijder ze meteen.

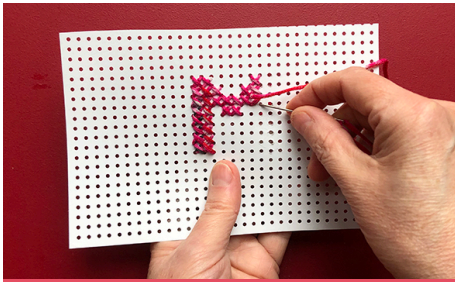
Draad: rijgen

Je hebt nodig:

- * draad (veter, wol of katoen)
- * naald (dikke naald, groot oog, stompe punt)
- * evt. plakband of schilderstape
- * kralen (hout, klei, rietjes, macaroni)
- * evt. schaar (voor het knippen van rietjes)
- * evt. stukjes stevig papier om extra hangers aan de ketting te maken.

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Textiel

Borduren

Je hebt nodig:

- * gaatjeskarton (duurzaam: gebruik (rest)karton, prikmat en prikpen)
- * ruitjespapier (1 x 1 cm of 0,5 x 0,5 cm)
- * stiften
- * naald stompe punt, passend door gaatjes van het karton
- * draad in diverse kleuren (duurzaam: gebruik restjes draad)

Toelichting:

- * Gebruik naalden met een stompe punt.
- * Het formaat naald moet passen bij de gaatjes in het karton.
- * Gebruik niet te dik draad, dat is lastig door het oog van de naald te steken.
- * Gebruik niet te dun draad, dat zie je haast niet met borduren.

Weven ≥1€ - ≥2€

Je hebt nodig:

- * hardboard (A4 formaat)
- * schaar
- * liniaal
- * draad (assortiment (katoen en wol))
- * evt. aanvullen met allerlei andere materialen zoals: plastic reepjes, sisal, papier, grassen, kralen
- * naald met stompe punt en groot oog
- * evt. weefnaald

Toelichting:

- * Een weefnaald is een wat langere naald met een groot oog en een speciale punt. Geschikt voor het maken van figuren. Een naald met stompe punt en groot oog kan als alternatief dienen.
- * Je kunt natuurlijk ook met een weefgetouw werken, dan heb je het karton niet nodig.

Breien ≥1€ - ≥2€

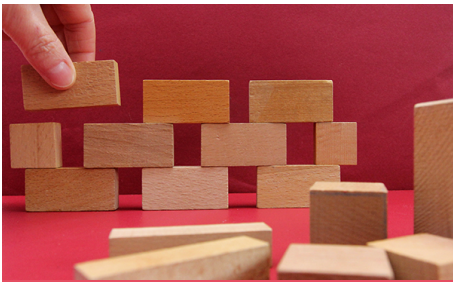
Je hebt nodig:

- * breinaalden (nr. 5 of 6)
- * wol, assortiment
- * schaar
- * naald met groot oog en stompe punt

Toelichting:

- * Gebruik breinaalden van gemiddelde dikte (nr. 5 of 6). Met dikke of dunne naalden is het lastiger breien.
- * Gebruik in het begin wol met een redelijk gladde draad. Ook dat is eenvoudiger dan wol die los gesponnen is.

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Hout

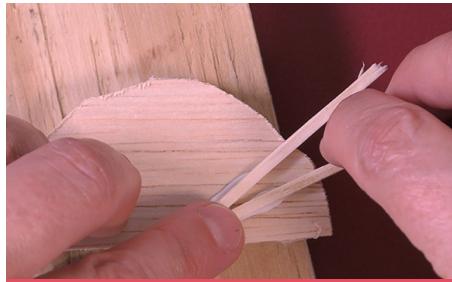
Hout: stapelen

Je hebt nodig:

- * houten blokjes, groot assortiment (voor de jonge kinderen)
- * Kapla (voor de oudere kinderen)
- * evt. speelgoedfiguren, zoals: dieren, poppetjes, bomen

Toelichting:

- * Gebruik kleine blokjes (maximaal 4 x 8 cm) zodat er veel gestapeld kan worden.
- * Zorg voor voldoende halve blokjes (4 x 4 cm) voor het stapelen in verband.
- * Zorg voor voldoende langgerekte blokjes (4 x 16 cm) voor daken en verdiepingen.
- * Om materiaal te besparen rouleer je het bouwen. Maak steeds een foto van de werkstukken. Oudere kinderen kunnen zelf foto's maken van hun bouwwerk.

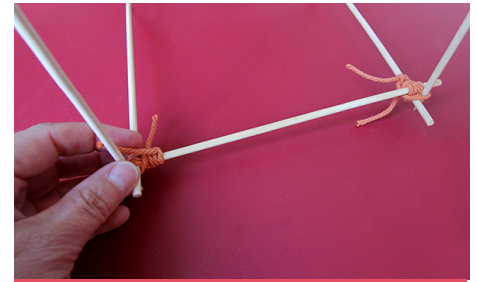
Hout: lijmen

Je hebt nodig:

- * kleine vormen van hout (assortiment)
- * ijscostokjes
- * luciferhoutjes
- * prikkers
- * houtlijm
- * schuurpapier
- * vochtig doekje

Toelichting:

- * Gebruik restafval; bij een houthandel kun je vaak gratis een zak kleine stukjes hout krijgen.

Hout: sjarren

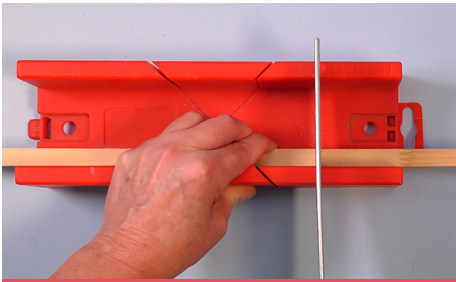
Je hebt nodig:

- * bloemstokken (liefst met punt)
- * saté prikkers
- * wasknippers
- * vliegertouw
- * schaar
- * evt. dun ijzerdraad (bloemdraad) en tang met platte bek

Afhankelijk van de opdracht aanvullen met:

- * lijn
- * karton en golfkarton
- * jute en andere restjes stof
- * ijscostokjes en luciferhoutjes
- * restmateriaal zoals: plastic, pakken melk, dekseltjes, dopjes, eierdoosjes, fruitnetjes enz.

Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Hout

Hout: zagen

Je hebt nodig:

- * houten balkjes, assortiment (1 x 1 cm of 0,5 x 1 cm)
- * toffelzaag
- * verstekbak
- * schuurpapier
- * potlood
- * liniaal
- * houtlijm
- * ijscostokjes
- * evt. aanvullen met extra (houten) materialen zoals knopen, luciferhoutjes, kurk

Toelichting:

Heb je niet de beschikking over verstekbakken, maar wil je toch graag met hout werken? Vraag dan een paar ouders om een aantal balkjes af te korten. Lengtes variërend van 5, 6, 7, 8, 9, 10 tot 15 cm.

Hout: figuurzagen

Je hebt nodig:

- * plaatje multiplex of mdf van minimaal 3 mm dikte en maximaal 12 mm dikte, A4 formaat
- * figuurzaag
- * zaagplankje
- * potlood
- * schuurpapier
- * evt. (hand)boor

Toelichting:

- * Dikte en formaat van het hout is naar keuze. Weet wel: hoe dikker het hout, hoe lastiger zagen.
- * Als boor kan je een accuboer gebruiken of een handboor.

Hout: spijkere

Je hebt nodig:

- * houten plankjes (A4 formaat)
- * kleine vormen van hout (assortiment)
- * spijkers
- * hamer
- * evt. draad

Toelichting:

- * Zaag zelf de plaatjes die je als ondergrond gebruikt op maat.
- * Gebruik restafval; bij een houthandel kun je vaak gratis een zak kleine stukjes hout krijgen.

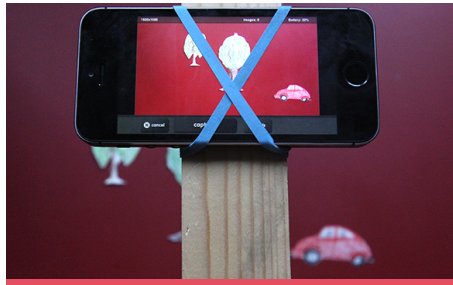
Materiaallijst bij de bouwstenen werkwijze - Digitaal

Fotografie ➤1Ⓛ - ➤3Ⓛ

Je hebt nodig:

- * fotocamera of mobieltje
- * computer en evt. printer
- * evt. grote vellen papier, A1 formaat, voor de ondergrond en achtergrond
- * evt. lappen stof voor de ondergrond en achtergrond

Animatie ➤1Ⓛ - ➤2Ⓛ

Je hebt nodig:

- * mobieltje of tablet
- * app voor het maken van stop motion filmpjes, bijvoorbeeld Imotion
- * lat
- * elastiek
- * krukje, stoel of tafel
- * tape
- * afbeeldingen

Toelichting:

- * Heb je niet genoeg apparatuur voor alle leerlingen? Maak in een hoekje van het lokaal een opstelling. De leerlingen maken daar om de beurt gebruik van.
- * Nog leuker wordt het als leerlingen het filmpje voorzien van geluid, zoals ingesproken tekst, muziek en geluiden.